

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

**2026-YIL / IYUN/6-SON,
VI-QISM**

Google Scholar

ISSN

INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

*Elektron nashr. 2026-yil, iyun.
VI-qism*

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqov, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o'g'li, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig'i
Utayev Uktam Choriyevich, Anijon viloyati prokurorining o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxonovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjavevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhridinov Zafarjon Fakhridin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti,
O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi huzuridagi Iqtisodiy
jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va
taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

ISLOMIY BANK FAOLIYATI TO'G'RISIDAGI QONUNNI AMALIYOTGA TATBIQ ETISH: O'ZBEKISTONDA MOLIYAVIY INKLYUZIVLIKNING KONTSEPTUAL, METODOLOGIK VA INSTITUTIONAL ASOSLARI	12
Abdullayev Azamat Akbar o'g'li	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ СТРАТЕГИЧЕСКОГО УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЁТА В ОРГАНИЗАЦИЯХ РОЗНИЧНОЙ ТОРГОВЛИ НА ОСНОВЕ ОЦЕНКИ ОПЕРАТИВНОСТИ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО ЦИКЛА	17
Джуманиязова Сабина Михайловна	
PAHTA TOZALASH USKUNALARI DETALLARINING XIZMAT MUDDATINI OSHIRISH UCHUN GETEROKOMPOZIT POLIMER MATERIALLAR TARKIBINI ISHLAB CHIQUISH	22
Bakirov Lutfillo Yuldoshaliyevich	
O'ZBEKISTONDA ERKIN IQTISODIY ZONALAR FAOLIYATI: TAHLIL VA NATIJALAR.....	29
Ubaydullayev Muxammadjon Abdusamad o'g'li	
Akbarov Diyorbek Ashirali o'g'li	
TRANSFORMING CORPORATE GOVERNANCE TO MEET THE CHALLENGES OF MODERN BUSINESS MODELS.....	32
F. Djalilov	
O'ZBEKISTONDA QURILISH SOHASIDAGI TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA ULARNI BAHOLASH	41
Abdullayev Axror Jaxbarovich	
ЭКОНОМИКА ГОРОДСКОЙ МОБИЛЬНОСТИ: ПОТЕНЦИАЛ ЭЛЕКТРИФИКАЦИИ ОБЩЕСТВЕННОГО ТРАНСПОРТА В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	47
Махкамова Надира Саидмуратовна	
MINTAQA TUMANLARI O'RTASIDAGI INVESTITSIYA VA BANDLIK NOMUTANOSIBLIK LARI HAMDA ULARNI KAMAYTIRISH MEXANIZMLARI (BUXORO VILOYATI MISOLIDA)	55
Ergashev Sherali Erali o'g'li	
BUXORO VILOYATI IQTISODIYOTINING STRUKTURAVIY TRANSFORMATSIYASI: AGRAR MODEL DAN DIVERSIFIKATSIYALASHGAN TUZILMAGA O'TISH TENDENSIYALARI (2020-2024-YILLAR)	60
Ergashev Sherali Erali o'g'li	
IQTISODIYOTNI ERKINLASHTIRISHNING HOZIRGI BOSQICHIDA BANK TIZIMINI RIVOJLANTIRISH VA UNDA BOSHQARUVNING ZAMONAVIY PRINSIPLARINI JORIY ETISH.....	65
Tashmatov Shuhrat Hamrayevich	
MAMLAKAT IQTISODIYOTIDA XIZMATLAR KO'RSATISH IMKONIYATI VA UNI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI	71
Xalimov Shaxboz Xalimovich	
O'ZBEKISTONDA AVLODLARARO TRANSFERTLARNING NAZARIY ASOSLARI VA IQTISODIY MAZMUNI	77
Mamadaliyeva Xafiza Xoldarovna	
To'rayev Mirzohid Hoshim o'g'li	
SUN'IY INTELLEKTNING O'ZBEKISTON SOLIQ TIZIMI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDAGI AHAMIYATI	83
Hamidova Shahzoda Odiljanovna	

IQTISODIYOTDA SHAFFOFLIK, ISHONCH VA SAMARADORLIKNI TA'MINLASHDA AUDITORLIK FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISHNING AHAMIYATI VA ZARURLIGI.....	88
Sabirova Nodira Komil qizi	
RAQAMLI VALYUTALARNING IQTISODIYOTDAGI O'RNI VA MOLIYAVIY BARQARORLIKKA TA'SIRI	95
Nabiyeva Zilola Saydulla qizi	
XORAZM VILOYATIDA HUDUDIY IQTISODIY BARQARORLIKNI TA'MINLASH YO'LLARI	101
Avazbek Xalbekov	
IMPLEMENTATION OF PARETO ANALYSIS, SENSITIVITY ANALYSIS AND CVP MODELING TOOLS AT SATURN METAL LLC	108
Musaeva Shoira Azimovna	
YOG'-MOY KORXONALARINING TA'MINOT ZANJIRINI TAKOMILLASHTIRISHDA SCOR (SUPPLY CHAIN OPERATIONS REFERENCE) MODELIDAN FOYDALANISHNING AFZALLIKLARI	116
Yuldashev Abduxakim Abdulkarimovich	
ИНСТИТУЦИОНАЛЬНО-ПРАВОВЫЕ МЕХАНИЗМЫ ПРИЗНАНИЯ РЕЗУЛЬТАТОВ НЕФОРМАЛЬНОГО И ИНФОРМАЛЬНОГО ОБУЧЕНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ.....	122
Анвар Аллабергенов	
RAQAMLI MOLIYAVIY XIZMATLARNING YASHIL INNOVATSIYALARNI RIVOJLANTIRISHDAGI ROLI.....	128
Allanazarova B.K.	
BIOIQTISODIYOT-BARQAROR RIVOJLANISHNING STRATEGIK YO'NALISHLARIDAN BIRI.....	135
Azimova Muxlisa Alisherbekovna	
KICHIK BIZNES TIZIMINING SINERGETIKEKONOMETRIK MODELINI ISHLAB CHIQUISH VA UNING PARAMETRLARINI BAHOLASH.....	139
Atamuratova Gulrux Muzafarovna	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA SUG'URTA BOZORINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	145
Xoltoyev Mirusmon Mirxamit o'g'li	
KIMYO SANOATI KORXONALARINING DIVERSIFIKATSIYALASHUV DARAJASINI NORMALLASHTIRILGAN ENTROPIYA INDEKSI ASOSIDA BAHOLASH.....	149
Razikov Otabek Rustamovich	
O'ZBEKISTONDA TURIZM INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI VA YO'NALISHLARI.....	157
Matkabalova Dilorom Xalilullayevna	
MINTAQA RAQOBATBARDOSHLIGIGA TA'SIR ETUVCHI ASOSIY KO'RSATKICHLARNI TAHLIL QILISH VA BAHOLASH. (Xorazm viloyati misolida)	165
Bekjanov Dilmurod Yuldashevich	
Narmetova Dilafuz Azamatovna	
СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ НЕФТЕГАЗОВОЙ ОТРАСЛИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН И ОЦЕНКА ЭФФЕКТИВНОСТИ ВНЕДРЕНИЯ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ НА ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ.....	170
Ахмедова Шахноза Козим кизи	
KREDITLASH VA MIKROQARZ TIZIMINING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI TAHLILI	175
Elbekov Jasur Ergash o'g'li	
O'ZBEKISTONDA AHOLINING UZOQ MUDDATLI FOYDALANILADIGAN TOVARLAR BILAN TA'MINLANISH DARAJASINI MODELASHTIRISH VA PROGNOZLASH.....	181
Sharipova Bibijon Baxtiyorovna	

ВНЕДРЕНИЕ ЦВЕТОВОЙ СИСТЕМЫ ПАКЕТОВ ДЛЯ РАЗДЕЛЬНОГО СБОРА ТВЁРДЫХ БЫТОВЫХ ОТХОДОВ В Г. ТАШКЕНТЕ: АДАПТАЦИЯ КОРЕЙСКОЙ МОДЕЛИ НА УРОВНЕ ДОМОХОЗЯЙСТВ	189
Джусупов Кубанычбек	
ATMOSFERA HAVOSINI MUHOFAZA QILISHNING HUQUQIY MEKANIZMLARI: ZAMONAVIY YONDASHUV VA INNOVATSION YECHIMLAR.....	196
Shamuratov Shahzod Janibek o'g'li	
SHAHARSOZLIKDA BARQAROR RIVOJLANISH KONSEPSIYASINI JORIY ETISH	200
Eshov Sherko'zi Asatulloyevich	
THE ROLE OF TAXES IN THE FORMATION OF LOCAL BUDGET REVENUES	205
Kimsanbaeva Maftuna Bakhodirovna	
DETERMINANTS OF STAKEHOLDER SATISFACTION WITH CUSTOMS CLEARANCE IN UZBEKISTAN: AN EMPIRICAL ANALYSIS	209
Khanifakhon Solikhova	
BANDLIKNI TA'MINLASHNING INNOVATSION YO'NALISHLARI (Xorazm viloyati misolida).....	213
Z. Sh. Matniyozova	
JIZZAX VILOYATI QURILISH MATERIALLARI SANOATIDA IQTISODIY SAMARADORLIKKA TA'SIR ETUVCHI OMILLARNI VAHOLASH VA ISHLAB CHIQRISH HAJMINI PROGNOZLASH	218
Umirova Gulmira Shodiboy qizi	
ИННОВАЦИОННЫЕ АСПЕКТЫ РАЗВИТИЯ НИЗКОУГЛЕРОДНОЙ ЭНЕРГЕТИКИ В ЭКОНОМИКЕ УЗБЕКИСТАНА.....	224
Расулкулов Жамшидбек Акрамкулович	
KORPORATIV BARQARORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA EKOLOGIK JAVOBGARLIKNING O'RNI VA AHAMIYATI.....	233
Komilova Guli Bagandik qizi	
THE ROLE OF DIGITAL INFRASTRUCTURE IN PROMOTING GREEN ECONOMIC GROWTH: EVIDENCE FROM CENTRAL ASIAN ECONOMIES.....	238
Eshboyev Mirjalol Baxrom o'g'li	
Ozatbekova Ozodaxon Nodirbek qizi	
ПОСЛЕДОВАТЕЛЬНОЕ ИНТЕРВАЛЬНОЕ ОЦЕНИВАНИЕ СРЕДНЕГО ЗНАЧЕНИЯ РАСПРЕДЕЛЕНИЯ, ПРИТЯГИВАЮЩЕГОСЯ К УСТОЙЧИВОМУ РАСПРЕДЕЛЕНИЮ.....	250
Турсунов Гафур Таирович	
TIJORAT BANKLARI MOLIYAVIY HISOBOTI MUSTAQIL AUDITINING MOHIYATI VA O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI: BANK FAOLIYATIGA XOS RISK OMILLARINI TASNIFLASH.....	259
Ibragimov Nodirbek Bahodir o'g'li	
ДЕМОКРАТИК TANLOV VA PROGRESSIV SOLIQQA TORTISHNING BARQARORLIGI	266
Malika Sharipova Maxmudjon qizi	
O'ZBEKISTON SHAROITIDA YASHIL ENERGETIKA MANBALARINI UTILIZATSIYA QILISHNING HUQUQIY ASOSLARI.....	273
Ibadov Shoxrux Axmatilloevich	
EKONOMETRIK MODELASHTIRISH ASOSIDA TEMIR YO'L TRANSPORTI IQTISODIY FAOLIYATINI PROGNOZLASH: 2030-YILGACHA SSENARIY TAHLILI.....	277
Fayzullayev Javlonbek Sultonovich	
TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI KORXONALARINING EKSPORT SALOHİYATINI OSHIRISHDA MARKETING DASTURINING O'RNI.....	283
Musayeva Shoira Azimovna	
O'ZBEKISTONDA ISH BERUVCHINING FUQAROLIK JAVOBGARLIGINI MAJBURIY SUG'URTA QILISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH	289
Karimberdiyeva Dilrabo Rasulovna	

BANK TAVAKKALCHILIKLARINI BOSHQARISHDA SUG'URTA INSTRUMENTLARINI QO'LLASH AMALIYOTI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	296
Matkarimova Ayman Jengisbaevna	
O'ZBEKISTONDA AGROSUG'URTA BOZORINI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY VA HUQUQIY OMILLARI	303
Jo'rayeva Sarvinoz Baxtiyor qizi	
BOSHQARISHDA SUG'URTA INSTRUMENTLARINI QO'LLASH AMALIYOTI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	309
Mustafayeva Sevara Rustamovna	
O'ZBEKISTONDA SHAXSIY SUG'URTA XIZMATLARI BOZORINI RAQAMLI TRANSFORMATSIYA QILISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	314
Qodirova Farangiz Komilovna	
COMPARATIVE ANALYSIS OF TOURISTS' HOTEL SELECTION PREFERENCES IN THE MAJOR TOURISM REGIONS OF UZBEKISTAN.....	320
Sardor Kuvandikov	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINI BARQAROR RIVOJLANTIRISH METODOLOGIYASINING USTUVOR YO'NALISHLARI	329
Madenova Elmira Nizamatdinovna	
BOSHQARUV SIFATINI OSHIRISHDA XORIJIY TAJRIBALARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGI.....	334
Shoyev Davronbek Axmadjonovich	
O'ZBEKISTONDA UY-JOY QURILISHI KLASTERLARINI SHAKLLANTIRISH VA TARMOQNI 2032-YILGACHA RIVOJLANTIRISHNI PROGNOZLASH.....	340
Usmonov Mirumar Abdulla o'g'li	
YANGI O'ZBEKISTONDA TURIZM RIVOJINING DRAYVERI SIFATIDA DAVLAT TOMONIDAN QO'LLAB-QUVVATLASH.....	349
Jannazarova Gauxar Kaipnazarovna	
Raxmatova Sevinch Sobir qizi	

YANGI O‘ZBEKISTONDA TURIZM RIVOJINING DRAYVERI SIFATIDA DAVLAT TOMONIDAN QO‘LLAB-QUVVATLASH

Jannazarova Gauzar Kaipnazarovna

Mirzo Ulug‘bek nomidagi O‘zbekiston Milliy universiteti
Iqtisodiyot nazariyasi kafedrasida katta o‘qituvchisi

Raxmatova Sevinch Sobir qizi

Iqtisodiyot yo‘nalishi 1-kurs magistranti

Annotatsiya. Yangi O‘zbekistonda turizm sohasining rivojlanishida davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash mexanizmlarining drayver sifatidagi ahamiyati ilmiy jihatdan tahlil qilingan. So‘nggi yillarda mamlakatda amalga oshirilgan islohotlar, qabul qilingan normativ-huquqiy hujjatlar hamda erishilgan amaliy natijalar asosida davlatning turizm sohasiga ta‘siri, zamonaviy yondashuvlar va xalqaro tajriba bilan bog‘liq masalalar yoritilgan. Empirik hamda statistik ma‘lumotlar asosida davlat tomonidan ko‘rsatilayotgan qo‘llab-quvvatlash chora-tadbirlarining samaradorligi baholangan. Shuningdek, turizmning barqaror rivojlanishini ta‘minlashda davlat siyosatining istiqbollari, mavjud muammolar hamda ularni bartaraf etish yo‘nalishlari ilmiy asosda tahlil qilingan.

Kalit so‘zlar: turizm, davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash, davlat siyosati, turizmni rivojlantirish, barqaror rivojlanish, Yangi O‘zbekiston.

Abstract. The role of state support mechanisms as a driving force for tourism development in New Uzbekistan is scientifically analyzed. Based on the reforms implemented in recent years, the adopted legal and regulatory documents, and the achieved practical results, the study examines the impact of state policy on the tourism sector, contemporary approaches, and issues related to international experience. The effectiveness of government support measures is evaluated using empirical and statistical data. In addition, the prospects of state policy for ensuring sustainable tourism development, existing challenges, and possible directions for addressing them are analyzed from a scientific perspective.

Keywords: tourism, state support, state policy, tourism development, sustainable development, New Uzbekistan.

Аннотация. Научно проанализирована роль механизмов государственной поддержки как драйвера развития туризма в Новом Узбекистане. На основе реформ, реализованных в последние годы, принятых нормативно-правовых актов и достигнутых практических результатов раскрыты влияние государственной политики на развитие туристической отрасли, современные подходы и вопросы, связанные с использованием международного опыта. С использованием эмпирических и статистических данных дана оценка эффективности мер государственной поддержки. Кроме того, с научной точки зрения рассмотрены перспективы государственной политики в обеспечении устойчивого развития туризма, существующие проблемы и основные направления их решения.

Ключевые слова: туризм, государственная поддержка, государственная политика, развитие туризма, устойчивое развитие, Новый Узбекистан.

KIRISH

So‘nggi yillarda O‘zbekiston Respublikasi taraqqiyotining yangi bosqichi, ya‘ni “Yangi O‘zbekiston” konsepsiyasi doirasida turizm sohasiga bo‘lgan e‘tibor sezilarli darajada oshdi. Turizm nafaqat iqtisodiy o‘sish va bandlikni ta‘minlash, balki mamlakatning xalqaro imidjini mustahkamlash, madaniy almashinuvni rivojlantirish hamda hududlarni kompleks rivojlantirishda muhim omilga aylandi. O‘zbekiston hukumati tomonidan qabul qilingan strategik hujjatlar, xorijiy tajribani o‘rganish, zamonaviy infratuzilma va xizmatlarni rivojlantirishga qaratilgan loyihalar orqali sohani rivojlantirishning asosiy drayveri sifatida davlat ishtiroki kuchaytirildi. 2023–2026-yillar davomida turizm sohasida amalga oshirilgan islohotlar, soliq va bojxona imtiyozlari, sarmoyadorlarni rag‘batlantirish hamda kichik biznesni qo‘llab-quvvatlashga qaratilgan chora-tadbirlar turizmning barqaror rivojlanishiga xizmat qilmoqda. Davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlashning turizm

rivojiga ta'siri, zamonaviy nazariy va amaliy yondashuvlar, mavjud muammolar hamda istiqbolli yo'nalishlar ilmiy jihatdan tahlil qilinadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Turizm sohasining rivojlanishida davlat tomonidan qo'llab-quvvatlashning o'rni va mexanizmlari zamonaviy iqtisodiy hamda ijtimoiy fanlarda keng muhokama qilinib kelinmoqda. Ushbu masalani chuqur tahlil qilish uchun, avvalo, turizm rivojlanishining nazariy-konseptual asoslari, tarixiy klassik yondashuvlar, mintaqaviy va milliy olimlarning qarashlari, empirik tadqiqotlar hamda amaliy tajriba, shuningdek, mazkur sohada shakllangan ilmiy qarashlar va muammolarni ko'rib chiqish zarur.

Turizmning nazariy asoslari XIX asr oxiri va XX asr boshlarida shakllana boshlagan. Klassik iqtisodiy nazariyalarda, xususan, A. Smit va D. Rikardo tomonidan ishlab chiqilgan bozor va davlat o'rtasidagi muvozanat konsepsiyasi turizm sohasida ham o'z aksini topgan. A. Smitning «ko'rinmas qo'l» g'oyasi bozor mexanizmlarining ustuvorligiga urg'u bergan bo'lsa, keyinchalik J. M. Keynes tomonidan taklif etilgan davlat aralashuvi modeli turizm kabi strategik sohalarda davlatning faol ishtiroki zarurligini asoslab bergan. Keynesiy yondashuvga ko'ra, davlat investitsiyalari va infratuzilma loyihalari iqtisodiyotning umumiy barqarorligi hamda o'sishiga turki beradi. Turizm sohasida ushbu yondashuv davlat tomonidan turizm infratuzilmasi, transport va logistika tizimlarini rivojlantirish orqali soha salohiyatini oshirishga xizmat qiladi.

XX asrning o'rtalaridan boshlab turizm rivojida davlat aralashuvi bo'yicha turli konseptual modellar va paradigmalar shakllandi. Jumladan, Butlarning Tourism Area Life Cycle modeli turizm destinatsiyalarining rivojlanish bosqichlarini izohlaydi hamda davlat aralashuvining har bir bosqichdagi o'ziga xos funksiyalari haqida tasavvur beradi. Mazkur modelda davlat siyosati, ayniqsa, inkubatsion va barqarorlik bosqichlarida muhim ahamiyat kasb etadi. Shu bilan birga, turizmni rivojlantirishda davlat va xususiy sektor hamkorligi, ya'ni Public-Private Partnership (PPP) modeli ham global miqyosda keng qo'llanilmoqda. Ushbu modelda davlat strategik yo'nalishlarni belgilaydi, xususiy sektor esa investitsiyalar va xizmatlarni taqdim etadi. Zamonaviy konseptual yondashuvlar, jumladan, barqaror turizm (*sustainable tourism*), inkluziv turizm hamda raqamli transformatsiya turizmning zamonaviy rivojlanish bosqichida davlat siyosatining ahamiyatini yanada oshirmoqda. Ayniqsa, raqamli texnologiyalar va onlayn xizmatlarning rivojlanishi davlatning axborot siyosati hamda raqamli infratuzilmani rivojlantirishga qaratilgan faoliyatini yanada takomillashtirishni talab etmoqda [1].

Turizm rivoji bo'yicha tarixiy klassik nazariyalar doirasida Yevropa va Amerika olimlari tomonidan olib borilgan izlanishlar muhim o'rin tutadi. Jumladan, W. Hunziker va K. Krapf tomonidan XX asr boshlarida ishlab chiqilgan «turizm ijtimoiy hodisa» konsepsiyasi davlat siyosatining turizmga ijtimoiy-iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashdagi rolini asoslab bergan. Ular davlatning turizmni tartibga solish, standartlashtirish va xavfsizlikni ta'minlashdagi rolga alohida e'tibor qaratgan. Keyinchalik J. U. Getz, S. Page va P. Hall davlat siyosatining hududiy rivojlanish, madaniy merosni asrash hamda yangi ish o'rinlari yaratishdagi ta'sirini empirik tadqiqotlar orqali asoslab bergan. Turizm siyosatining klassik nazariyalaridan biri bo'lgan destination management (destinatsiyani boshqarish) yondashuviga ko'ra, davlat organlari turizm destinatsiyalarini brendlash, marketing faoliyatini rivojlantirish, ekologik muvozanatni saqlash hamda inson kapitalini rivojlantirishda yetakchi rolni bajaradi. Mazkur konsepsiya zamonaviy O'zbekiston sharoitida ham keng qo'llanilmoqda.

O'zbekiston va Markaziy Osiyo mintaqasida turizm rivojiga oid ilmiy izlanishlar mustaqillik yillaridan boshlab yangi bosqichga ko'tarildi. Mintaqa olimlari, jumladan, S. Raximov, M. Mamatqulov va X. Sultanov davlat siyosatining turizm sohasidagi o'rni, davlat-xususiy sektor hamkorligi, investitsiya muhitini yaxshilash, turizm kadrlari tayyorlash hamda madaniy merosni asrashga qaratilgan chora-tadbirlarni chuqur tahlil qilib kelmoqda. Milliy olimlar tomonidan ishlab chiqilgan konsepsiyalarda, ayniqsa, turizmning hududiy rivojlanishi, ichki va tashqi turizm o'rtasidagi muvozanatni ta'minlash, mahalliy aholi manfaatlarini himoya qilish hamda ijtimoiy-iqtisodiy barqarorlikni mustahkamlash masalalariga alohida e'tibor qaratiladi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 5-yanvardagi "Turizm sohasini jadal rivojlantirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PF-5611-son¹ qarori hamda 2023–2026-yillarga mo'ljallangan "Yangi O'zbekiston" strategiyasi doirasida qabul qilingan dasturlar va normativ-huquqiy hujjatlar davlatning turizm sohasiga kompleks yondashuvini aks ettiradi. Shu bilan birga, O'zbekiston olimlari D. Ibragimov va N. Qosimov o'z tadqiqotlarida davlat tomonidan turizm infratuzilmasiga investitsiyalarni jalb qilish, soliq va bojxona imtiyozlari, turizm klasterlarini rivojlantirish hamda xalqaro hamkorlikni kengaytirish masalalarini keng yoritganlar [2].

1 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 5-yanvardagi "Turizm sohasini jadal rivojlantirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PF-5611-son qarori: <https://lex.uz/docs/-4143188>

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda rasmiy statistik ma'lumotlar, normativ-huquqiy hujjatlar, xalqaro tashkilotlar hisobotlari, ilmiy adabiyotlar hamda turizm sohasiga oid tahliliy materiallardan axborot manbasi sifatida foydalanildi. Ma'lumotlarni umumlashtirish va tizimlashtirish jarayonida qiyosiy, tizimli va mantiqiy tahlil usullari qo'llanildi. Turizm rivojlanishining asosiy ko'rsatkichlarini baholashda dinamik qatorlar tahlili, statistik taqqoslash va guruhlash usullaridan foydalanildi. Davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash mexanizmlarining samaradorligini aniqlashda qiyosiy tahlil asosida milliy va xalqaro tajriba o'zaro solishtirildi. Olingan natijalar analitik yondashuv asosida umumlashtirilib, turizm sohasini rivojlantirishda davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlari hamda istiqboldagi rivojlanish tendensiyalarini baholash uchun ilmiy xulosalar shakllantirildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Empirik tadqiqotlar va amaliyot nuqtai nazaridan, so'nggi yillarda O'zbekiston turizm sohasida sezilarli natijalarga erishdi. 2023–2026-yillar oralig'idagi rasmiy statistik ma'lumotlarga ko'ra, 2023-yilda mamlakatga tashrif buyurgan xorijiy turistlar soni 6,6 milliondan oshdi. 2024-yilning dastlabki choragida esa ushbu ko'rsatkich 2,1 millionni tashkil etdi. 2025-yil uchun prognoz ko'rsatkichlariga ko'ra, mamlakatga 7,5 milliondan ortiq xorijiy turist tashrif buyurishi kutilmoqda. Shu davrda ichki turizm ham jadal rivojlanmoqda. 2023-yilda ichki sayohatchilar soni 14,2 millionga yetgan bo'lsa, 2026-yilga kelib ushbu ko'rsatkichning 16 milliondan oshishi prognoz qilinmoqda.

Turizm sohasida davlat tomonidan qo'llab-quvvatlashning asosiy yo'nalishlari sifatida quyidagilar e'tirof etiladi. Birinchidan, turizm infratuzilmasini modernizatsiya qilish, mehmonxonalar va transport xizmatlarini rivojlantirish hamda zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish. Ikkinchidan, sarmoyadorlar uchun soliq va bojxona imtiyozlarini ta'minlash, turizm mahsulotlarini sertifikatlash va standartlashtirish. Uchinchidan, xalqaro marketing va brendlash siyosatini kuchaytirish, yirik xalqaro tadbirlar hamda festivallarni o'tkazish orqali O'zbekistonning xalqaro imidjini mustahkamlash.

2023–2024-yillarda davlat tomonidan 1,2 trln so'mdan ortiq mablag' turizm infratuzilmasini rivojlantirishga yo'naltirildi. Xususan, "Ipak yo'li" xalqaro turizm brendi doirasida Samarqand, Buxoro, Xiva va Toshkent shaharlari asosiy turizm klasterlari sifatida rivojlantirilmoqda. Davlat siyosati natijasida turizm sohasida 40 mingdan ortiq yangi ish o'rni yaratildi hamda kichik biznes subyektlari sonining 2026-yilga kelib 20 foizga o'sishi kutilmoqda [3].

Davlat siyosatining samaradorligini baholash bo'yicha xalqaro va milliy olimlar turli yondashuvlarni taklif etgan. Xalqaro tajribada, jumladan, Turkiya, Gruzziya, Malayziya va Ispaniya kabi davlatlarda turizm sohasini davlat tomonidan qo'llab-quvvatlashning kompleks modeli ishlab chiqilgan. Mazkur modelda, bir tomondan, davlat strategik rejalashtirishni amalga oshiradi va normativ-huquqiy asoslarni yaratadi, ikkinchi tomondan esa xususiy sektor hamda mahalliy hamjamiyatlarni jalb qilish orqali barqaror turizm rivojlanishi ta'minlanadi.

O'zbekiston tajribasida ham shunga o'xshash yondashuvlar kuzatilmoqda. Xususan, 2023–2026-yillarda "Yangi O'zbekiston" strategiyasi doirasida 50 dan ortiq normativ-huquqiy hujjat va dasturlar qabul qilindi. Jumladan, "Turizmni rivojlantirish davlat dasturi", "Turizm klasterlarini rivojlantirish konsepsiyasi" hamda "Ipak yo'li" brendi asosida xalqaro marketing strategiyalari ishlab chiqildi. Milliy olimlar tomonidan olib borilgan empirik tadqiqotlarda davlat tomonidan ko'rsatilayotgan moliyaviy va institutsional yordam turizm sohasida xizmatlar sifati, investitsiyalar hajmi hamda xorijiy turistlar oqimini oshirishda muhim omil bo'lib xizmat qilayotgani qayd etiladi [4].

Turizm sohasida davlat siyosatining zamonaviy yondashuvlari, asosan, barqaror rivojlanish, ekologik muvozanat, inklyuzivlik va raqamli transformatsiyani o'z ichiga oladi. Barqaror turizm konsepsiyasi doirasida davlat ekologik standartlarni joriy etish, madaniy va tabiiy merosni asrash hamda mahalliy aholi manfaatlarini qo'llab-quvvatlashga alohida e'tibor qaratmoqda. 2023–2024-yillarda O'zbekistonda "yashil turizm" (*green tourism*), ekoturizm va etnoturizm loyihalari amalga oshirilmoqda. Davlat tomonidan ekologik toza transport, qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanish hamda chiqindilarni qayta ishlash tizimlari joriy etildi.

Raqamli transformatsiya doirasida onlayn vizalar, elektron to'lov tizimlari, raqamli marketing platformalari va sun'iy intellekt asosidagi tahlil tizimlari keng joriy etilmoqda. 2024-yil holatiga ko'ra, O'zbekistonda 100 dan ortiq mehmonxona va turizm agentligi raqamli xizmatlarni to'liq joriy qilgan. Bu davlat siyosatining zamonaviy texnologiyalarni joriy etish va innovatsion loyihalarni qo'llab-quvvatlash borasidagi samarali faoliyatini namoyon etadi [5].

Turizm sohasida davlat tomonidan qo'llab-quvvatlashning samaradorligi va natijadorligi yuzasidan ilmiy adabiyotlarda turli yondashuvlar mavjud. Bir guruh olimlar davlat aralashuvi va qo'llab-quvvatlashini sohaning jadal o'sishi hamda barqaror rivojlanishining muhim sharti sifatida baholaydi. Ularning fikricha, davlat moliyaviy

va institutsional yordam, soliq hamda bojxona imtiyozlari, yirik infratuzilma loyihalari va normativ-huquqiy asoslarni yaratish orqali turizm sohasining rivojlanishiga sezilarli hissa qo'shadi.

Boshqa bir guruh olimlar esa davlat ishtirokining hajmini bozor mexanizmlari, raqobat muhiti va xususiy sektor tashabbuslari bilan muvozanatli ravishda uyg'unlashtirish muhimligini ta'kidlaydi. Milliy va xalqaro amaliyotda ushbu ikki yondashuv o'rtasidagi optimal muvozanatni ta'minlash dolzarb vazifa hisoblanadi.

O'zbekiston tajribasida, ayniqsa, 2023–2026-yillarda davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlikni rivojlantirish, inklyuziv va barqaror rivojlanish tamoyillarini kengaytirish, davlat boshqaruvi tizimini soddalashtirish hamda raqamli texnologiyalarni joriy etish orqali turizm sohasining yangi bosqichga ko'tarilishi kuzatilmoqda. Shu bilan birga, hududlar o'rtasidagi infratuzilma tafovutlarini qisqartirish, zamonaviy talablar asosida kadrlar tayyorlashni yanada takomillashtirish, mahalliy aholi manfaatlarini kengroq hisobga olish hamda ekologik barqarorlikni mustahkamlash kabi yo'nalishlar ustuvor vazifalar sifatida e'tirof etiladi. Bu borada xalqaro tajriba va milliy xususiyatlarni uyg'unlashtirgan holda davlat siyosatini izchil takomillashtirish hamda innovatsion yondashuvlarni keng joriy etish zarurligi ilmiy adabiyotlarda keng yoritilgan [6].

Yuqoridagi tahlillar asosida Yangi O'zbekistonda turizm rivojining drayveri sifatida davlat tomonidan qo'llab-quvvatlashning nazariy, amaliy va tahliliy jihatlari, zamonaviy yondashuvlari hamda istiqbolli yo'nalishlari chuqur o'rganildi. Davlat siyosatining turizm sohasida samarali amalga oshirilishi uchun strategik rejalashtirish, innovatsion infratuzilma, raqamli texnologiyalar, mahalliy aholi manfaatlarini hisobga olish hamda xalqaro hamkorlikni kengaytirish muhim omillar sifatida e'tirof etiladi. Shu asosda O'zbekiston tajribasi turizm rivojida davlat qo'llab-quvvatlashining drayver sifatidagi rolini ilmiy jihatdan asoslab beradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Yangi O'zbekistonda turizm sohasining jadal rivojlanishi davlat siyosatining strategik va tizimli yondashuvi natijasidir. 2023–2026-yillar davomida davlat tomonidan amalga oshirilgan islohotlar, qabul qilingan normativ-huquqiy hujjatlar va amaliy dasturlar natijasida turizm infratuzilmasi modernizatsiya qilindi, xorijiy hamda ichki turistlar oqimi sezilarli darajada oshdi, sohada yangi ish o'rinlari yaratildi va kichik biznes subyektlari faoliyati rag'batlantirildi.

Davlat siyosatining asosiy drayver sifatida namoyon bo'lishi, bir tomondan, sohaning barqaror va inklyuziv rivojlanishini ta'minlash, ikkinchi tomondan, raqamli transformatsiya, ekologik muvozanat hamda xalqaro hamkorlikni mustahkamlashga xizmat qilmoqda. Shu bilan birga, hududlar o'rtasidagi infratuzilma tafovutlarini qisqartirish, kadrlar tayyorlash tizimini zamonaviy talablar asosida takomillashtirish, mahalliy aholi manfaatlarini yanada kengroq hisobga olish va ekologik barqarorlikni mustahkamlash davlat siyosatini izchil rivojlantirishning muhim yo'nalishlari hisoblanadi.

Kelgusida davlat va xususiy sektor hamkorligini kengaytirish, innovatsion hamda raqamli texnologiyalarni joriy etish, xalqaro tajriba va milliy xususiyatlarni uyg'unlashtirish orqali O'zbekiston turizm sohasini mintaqadagi ilg'or va barqaror rivojlanayotgan tarmoqlardan biriga aylantirish imkoniyati yanada kengayadi.

Davlat tomonidan qo'llab-quvvatlashning ilmiy asoslangan, tizimli va innovatsion yondashuvi Yangi O'zbekiston turizm sohasining asosiy rivojlantiruvchi omillaridan biri bo'lib qolmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Butler R.W. The Concept of a Tourist Area Cycle of Evolution: Implications for Management of Resources // Canadian Geographer. – 1980.
2. Ibragimov D., Qosimov N. O'zbekistonda turizm sohasini rivojlantirishda davlat siyosatining o'рни. – Toshkent: Fan, 2022.
3. O'zbekiston Respublikasi Turizm va madaniy meros vazirligi. Turizm statistikasi, 2023–2026-yillar. – www.madaniyatva-turizm.uz.
4. Getz D. Tourism Planning and Destination Life Cycle // Annals of Tourism Research. – 1992.
5. Sultanov X. Yangi O'zbekistonda turizm infratuzilmasini rivojlantirishda davlat siyosatining ahamiyati // Ilmiy-amaliy jurnal. – 2024.
6. UNWTO. Sustainable Tourism Development: A Guide for Policy Makers. – United Nations World Tourism Organization, 2023.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz HAKIMOV

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Hasan MAQSUDOV

2026. № 6/6

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

EI.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>